

Panu: *ahalissa* Iki-Kianto karhujuhlissa

Tuo nyt ei ole tottakaan. Näin minäkin ajattelin muutamia päiviä sitten, kun aloitettiin jututella Ikin kammariissa Kruununhaassa. Vuodeseinällä on suuri karhunta, viereisellä seinällä Karhulan pappilan valokuva, vastapäisellä öljyväriä vanhasta Turjanlinnasta. Juniori kysyi, oliko Iki itse ampunut karhunsa, minkä johdosta minä epäilemään, että ei kai Iki ole koskaan ollut erikoisemmin metsämies. Iki-Ilmari vakuuttamaan, että kyllä hän on ampunut sekä riekkoja, metsoja että pyitä, mutta ei tuota karhua. Kalaa hän on pyytännyt paljonkin...

Entäpä karhuja? Onko edes pyydetty...?

Iki nousi oikein istumaan vuoteessaan, kasvoilla huvittunut ilme. Kertoja heräsi, eikä tuo kovin kaukana tunnu koskaan olevankaan, sen huomasi jo kesällä tavatessamme niin tuolla Kruununhaassa kuin Kiannan rannalla. Selkiällä äänellä ja hauskein sanankäntein vanha mestari kertoi, kuinka he keran vaanivat karhua talaalta. Kaksi miestä heitä siinä oli, mutta kävi niin että rupeesi unettamaan. Niin he kaksi kapusivat alas ja tekivät nuotion ja siihen nuotion ääreen he sitten torkahtivat. Hän näki unta, että toveri yritti ampua sen karhun ja hän puolestaan koetti juosta, minkä vain irti sai, mutta ei — ei liikkuneet jalat, ei mihinkään. "Siihen minä heräsin", sanoi Iki ja nauroi, taisi vielä lisätä, että sen pituinen se. Entä se karhu, me tiukkaamaan. Saatiin se sekin, sille oli järjestetty karhunjoukko — Iki selitti: syötti ja sellainen paksu pitkä hirs, että kun se putosi sen päähän, niin siihen jäi. "Olen minä syönyt karhunlihaa, mutta viinaa siihen piti olla, väkevää, väkevää se on."

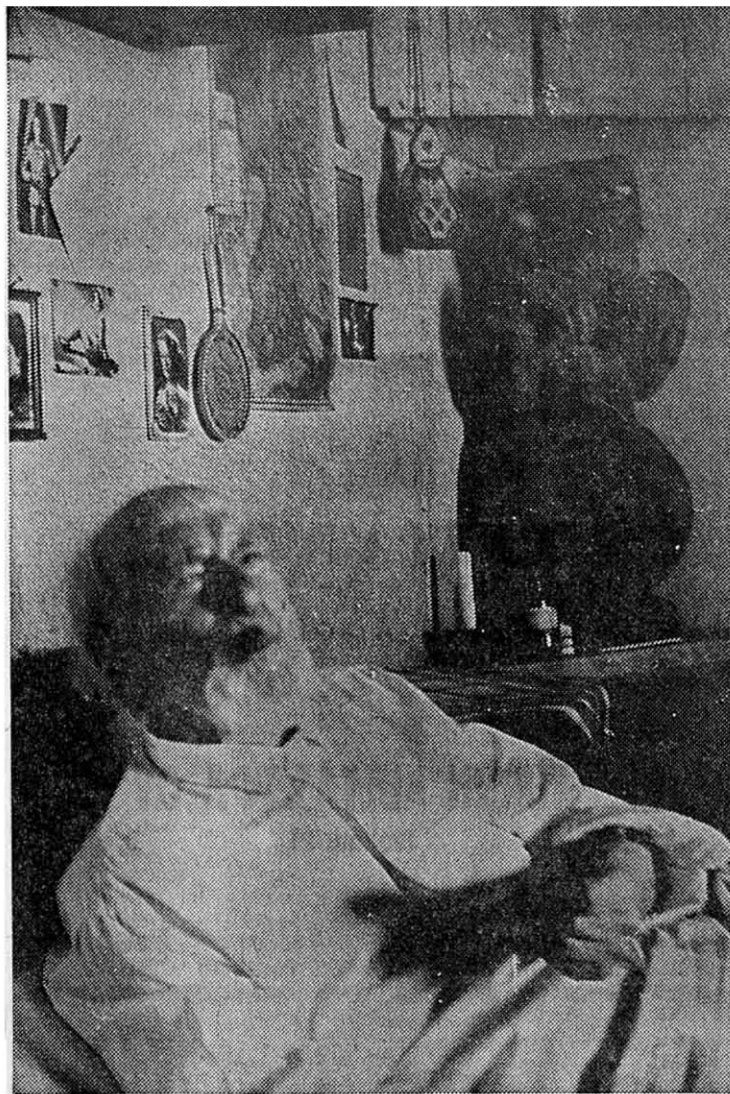
Iki-Kianto oli itse asiassa mainiossa kunnossa, vaikka sanoikin käyneensä sairaalassa tulemassa huonoon kuntoon. Vakuutti, ettei mene sinne enää koskaan. Flunssan oli saanut ja jalat oli mennä kokonaan alta pois. Tässä hän oikein kiihtyi, ja jälleen oli vanha kertoja vauhdissa, hän oikein dramatisoi. Siellä oli ollut sellainen punainen keinutuoli, jota hän oli ruvennut vihaamaan ihan niin kuin härkä vihaa punaista vaatetta. Käsikin oikein kohosi: jos vain olisi ollut kirves, niin olisi hän sen hakannut.

Miksi, se jäi kyllä selvittämättä, arvailtavaksi vain. Hetken kuluttua mestari jo lauloi nuotilleen (ja siitä huolimatta, että nuotit oli juotettu minulle) säkeistön "Carmenista", lauloi kuin vanha toreadoori. Hauskempaakin sieltä sairaalasta oli jäänyt mieleen kuin keinutuoli. Kaikki sairaanhoitajattaret olivat suloisia, ei ne kaikki niin kauniitakaan, mutta suloisia ne oli. Professorikin oli sukulaismies. Muita "attribuutteja" hänestä ei käytetty.

Tulivat puheeksi entiset koskenlaskut, sekin 31 vuotta sitten, kun laskettiin kaikki kymmenen Emäjoen koskea. Iki ihmeissään, että minäkin olin mukana. Olin, olin, mutta piti antaa periksi, että taisin olla eri veneessä. En ollut varma. Iki: huonolla ilmalla ... ei kai sitä mittää' näh(ä)ny' — se tuli yllättävän leveästi, vaikka Iki yleensä puhuu melkein puhdasta kirjakieltä — korvakuulolla piti perämiehen panna menemään...

Sitten tuli Ikin bravuurinumero, jos niin sanoisi, "Mustalaisseks' olen syntynyt" sekä suomeksi että alkukielellä. Äänestä huomasi juuri ja juuri, että flunssaa oli ollut. Mistään ei olisi voinut huomata, että mies lähentelee yhdeksääkymmentäneljää (94)! "Sen pituinen se." Hiljaisuus, sitten: "Minä olen odottanut, että tulisi mustalaisyliopisto." Hän aikoi siitä vielä kirjoittaa, samoin aikoi kirjoittaa, että Sara Wacklinille on laitettava oikea muistopatsas Ouluun. Sara Wacklinia hän antaa lukea itselleen, kirja olikin peilipöydällä, juuri sen päällä taisi olla kultakirjaimisine leijonineen presidentin kutsukortti: Tasavalan Presidentti ja Rouva Kekkonen... Iki oli jo kertonut vakavasti ajatelleensa lähtöä linnnaan, mutta ... Mutta kun siihen tuli rovasti-poika, oli tuuma jo toinen. Piti heti soittaa adjutantille, että Iki ei nyt tule. Kun eivät adjutantit olleet tavattavissa, sai rovasti ankaralla äänellä ukaasin: muista nyt hoitaa, menee sekaisin koko järjestys...

Iso kämmen heilahti, valkoinen parta, hopeiset hiukset, karmiinipunainen pujoliivi, valkoinen paita. Kämmen heilahti vähän niin kuin: menkäähän nyt jo. Meitä oli kertynyt kovin moneksi. Terve, terve!

Kuva ei ole Kruunuhaasta, vaan Kiannan Turjasta. Iki majassaan, Aapelin kirkossa, 21. 6. 1967, takana pulnen otso mesikämmen, seinällä mm. Pippi Gutzénin Iki-Ilmari, luonnenukko.

Panun pakina 30/11 1967:
Iki-Kianto karhujuhlissa
piti olla juuri ja hissa, siinä koko vitsi. Alas sekin painovirhe, joka yleensä ei riikeraa tässä lehdessä.